

ПЕРСПЕКТИВНІ ВИДИ РОДУ *GERANIUM* L. ДЛЯ ЛАНДШАФТНИХ КОМПОЗИЦІЙ

Калашнікова Л. В., кандидат біологічних наук,
Дорошенко Ю. В., провідний інженер
Дендрологічний парк «Олександрія» НАН України
kalashnikovaluda@gmail.com

Рід *Geranium* L. представлений трав'янистими і чагарниковими рослинами, які належать до родини Geraniaceae, нараховує 384 види за даними World Plant list [2]. Природний ареал охоплює помірну зону Північної півкулі (найбільша кількість у східному Середземномор'ї), в Україні поширено 23 види, які мають широку екологічну амплітуду і ростуть по степним та кам'янистим скелям, пісках, луках, лісах, садах, вздовж доріг тощо [1].

В лучно-степових фітоценозах дендропарку «Олександрія» поширені локалітети популяції *Geranium pratense* L. (рис. а) – декоративного трав'янистого багаторічника 30-80 см заввишки, з великими, широко розкритими, численними фіолетовими квітками до 3 см в діаметрі, на довгих квітконіжках, опушених залозистими волосками, зібраними у складні цимозні суцвіття. Значний локалітет виду представлений на вологому суходільному лузі Великої галявини, яка у період масового цвітіння герані лучної набуває чарівного вигляду. Період цвітіння триває із початку червня до середини серпня, масове – у II половині червня. Геліофіт, але витримує напівтінь, мезофіт і мезотроф, тому гарно росте на помірно-вологих і помірно родючих ґрунтах.

Geranium macrorrhizum L. (рис. б) напівічнозелений трав'янистий багаторічник натуралізований в Україну із центральної, південної Європи і Балканського півострова. Здичавілим росте на кам'янистих схилах у передгір'ях та гірському поясі Карпат і в гірському Криму. Інтродукований до дендропарку у 2008 році, росте на одному місці, розростаючись завдяки міцному кореневищу, формує куртини 35,0 см заввишки. Декоративне листя округлої форми, перисто-розсічене, весною та влітку яскравого зеленого кольору, яке восени набуває бронзового забарвлення. Щорічно рясно цвіте рожевими квітками до 2,0 см в діаметрі, зібраними в напівзонтики. Має тривалий термін цвітіння із травня по серпень. Геліофіт, але витримує напівтінь, не вимогливий до ґрунту,

посухостійкий, що в теперішніх кліматичних умовах набуває особливої цінності.

Рис. Види роду: а – *Geranium pratense* L.; б – *Geranium macrorrhizum* L.; в – *Geranium sanguineum* L.; г – *Geranium sanguineum* ‘Alan Bloom’

Geranium sanguineum L. (рис. в) трав’янистий багаторічник поширений у лісових масивах Лісостепу і в гірському Криму. Із 2009 р., завдяки вузлуватому кореневищу і вилчасто розгалуженим стеблам, формує куртину 25,0 см заввишки. Рясні яскраві квітки 3,0-4,0 см в діаметрі з малиново-червоними пелюстками розташовані на довгих квітконосах. Зацвітає у травні і цвіте упродовж всього літа (у серпні спостерігали повторне цвітіння). Геліофіт, посухостійкий, не вимогливий до ґрунту, дає самосів.

Найкращий спосіб вегетативного розмноження – розщеплення кореневища на частки. Має культивари: *Geranium sanguineum* ‘Alan Bloom’ кореневищний багаторічник, який формує куртину 10,0-15,0 см заввишки, із блідо-рожевими квіткам 2,5-3,0 см у діаметрі (рис. г). Період цвітіння, його тривалість і екологічні характеристики ідентичні.

Таким чином, за декоративними та еколого-біологічними характеристиками (довговічність, тривалість цвітіння, не бояться прямих сонячних променів) природні та інтродуковані види р. *Geranium* заслуговують на більш широке використання у відкритому ґрунті: простих і мішаних групах в ландшафтних композиціях і квітникуарстві – на клумбах, терасах, ґрунтопокривних килимках, міксбортерах.

Список використаних джерел

1. *Визначник вищих рослин.* (1987). Київ: Наукова думка.
2. *World Plant list.* Вилучено з <https://wfo.plantlist.org/taxon/wfo-4000015557-2024-12?page>.

Міжнародна науково-практична конференція з нагоди 185-річчя ННІ лісового і садово-паркового господарства НАН України

ЛІСІВНИЧА ОСВІТА ТА НАУКА В УМОВАХ НАЦІОНАЛЬНИХ ВИКЛИКІВ ТА ЄВРОПЕЙСЬКОЇ ІНТЕГРАЦІЇ УКРАЇНИ

КИЇВ • 5-6 червня
2025

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ**

**НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ ЛІСОВОГО І
САДОВОПАРКОВОГО ГОСПОДАРСТВА**

ТОВАРИСТВО ЛІСІВНИКІВ УКРАЇНИ

ТЕЗИ ДОПОВІДЕЙ

**УЧАСНИКІВ
МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
«ЛІСІВНИЧА ОСВІТА ТА НАУКА В
УМОВАХ НАЦІОНАЛЬНИХ ВИКЛИКІВ
ТА ЄВРОПЕЙСЬКОЇ ІНТЕГРАЦІЇ
УКРАЇНИ»
(5 – 6 червня 2025 року)**

КИЇВ – 2025

Міжнародна науково-практична конференція «ЛІСІВНИЧА ОСВІТА ТА НАУКА В УМОВАХ НАЦІОНАЛЬНИХ ВИКЛИКІВ ТА ЄВРОПЕЙСЬКОЇ ІНТЕГРАЦІЇ УКРАЇНИ».

Рекомендовано до друку науковою радою НДІ лісівництва та декоративного садівництва Національного університету біоресурсів і природокористування України (протокол № 9 від 19 травня 2025 р.)

Відповідальні за випуск:

директор НДІ лісівництва та декоративного садівництва,
кандидат сільськогосподарських наук, доцент О.П. Бала

кандидат технічних наук, доцент О.Ю. Горбачова

© Національний університет біоресурсів і природокористування України,
ННІ лісового і садово-паркового господарства,
НДІ лісівництва та декоративного садівництва, 2025